

■ Nová pravidla zdanění

Živnostníci přecházejí na paušální daň s vyšším limitem, nemusí však být pro každého

Martin Ťopek
martin.topek@hn.cz

Malí a střední podnikatelé mají další příležitost, jak se zbavit administrativy. Umožní jim to nově zvýšené limity ročních příjmů pro platbu paušální daně a povinnou registraci k placení DPH. Obě hranice stouply od 1. ledna z jednoho na dva miliony korun. Živnostníci si tak mohou zjednodušit daňovou agendu nebo se zbavit administrativy kolem DPH. Daňoví experti ale upozorňují, že ne vždy musí být placení paušální daně nebo ukončení registrace k plátcovství DPH pro podnikatele výhodné.

Podnikatelů, kteří volí platbu takzvané paušální daně, v těchto dnech přibývá. Paušál jim umožňuje odvádět státu na dani v povinných odvedech pevně stanovenou částku. Kdo se chce touto cestou vyhnout složitému účetnictví a sestavování daňových příznání, se však musí k paušální dani přihlásit do 10. ledna na finančním úřadu. Další termín bude mít až za rok.

Podle odhadů ministerstva financí by mohlo do nového paušálního režimu vstoupit až 40 tisíc nových poplatníků. Ministerstvo financí potvrzuje, že jen do půlky prosince přišly tři tisíce oznámení o vstupu do paušální daně, přičemž největší nápor očekává v nadcházejících dnech, posledních před vypršením termínu. Podnikatel si zvolí jedno ze tří pásem podle svých ročních příjmů do jednoho, jednoho a půl nebo dvou milionů korun ročně. Tomu pak bude odpovídat paušální částka, kterou každý měsíc odvede. Ta se pohybuje od 6206 do 26 tisíc korun.

Ne pro každého však může být zbavení se administrativy výhodné. „Určitě doporučujeme pečlivě zanalyzovat, zda se vám paušální daň vyplatí,

či nikoliv. Stejně tak je dobré zvážit, do kterého pásma vstoupíte,“ uvedl partner auditorské společnosti V4 Group Michal Jelínek.

Týká se to například těch podnikatelů, kteří kromě vlastní živnosti mají ještě vedlejší příjmy, například z pronájmu nemovitostí. Tyto příjmy jsou omezené limitem a při jeho překročení musí podnikatel podat daňové příznání. „Doposud byl roční limit 15 tisíc korun, s novelou se navyšuje na 50 tisíc korun,“ doplnil Jelínek.

Ačkoliv paušální daň vypadá jako zjednodušení podnikání, daňoví poradci upozorňují, že s novými pravidly přišel systém, stojící doposud na jediné sazbě, o přehlednost a podnikatelé se v něm nemusejí orientovat. „Model tří pásem je poměrně komplikovaný, může přinášet sporné a nejednoznačné situace a především se ztrácí jedna z devíz paušální daně, a tou je jednoduchost,“ řekl pro HN člen Komory daňových poradců Jiří Nesrovnal.

Uvedl, že zejména v případech, kdy podnikatel provozuje více činností, velmi obtížně dopředu odhadne, jaké bude jeho celkové daňové zatížení a zda paušální daň pro něj bude výhodná. „V průběhu celého legislativního procesu Komora daňových poradců navrhovala jednodušší daňový režim, který však bohužel neprošel,“ dodal Nesrovnal. V mnoha případech to bude podle něho znamenat, že se podnikatel, který se přihlásí k paušální dani, stejně neobejde bez konzultací s daňovým poradcem.

Nesrovnal rovněž upozorňuje na to, že by podnikatelé měli zvážit, zda chtějí opustit systém placení DPH. Také tím se sice zbaví administrativy – odpadne jim například pravidelné vyplňování takzvaných kont-

rolních hlášení. Jenomže to je podle Nesrovnala výhodné především pro ty živnostníky, kteří dodávají zboží a služby konečným spotřebitelům a jako plátcí DPH musí část ceny odvádět státu. Pokud ale podnikatel dodává plátcům DPH, je finanční dopad plátcovství většinou neutrální a v některých případech může být i finančně výhodné. „Jde například o situace, kdy na vstupu má podnikatel většinu plnění v základní sazbě DPH a na výstupu je uplatňována snížená sazba DPH,“ vysvětlil Nesrovnal.

Podle resortu financí už o zrušení registrace požádalo 2700 podnikatelů s obrátem mezi jedním a dvěma miliony korun.

I přes podobné nástrahy živnostníci změny v paušální dani i plátcovství DPH vítají. „Podnikatelé po zvýšení obou limitů dlouho volali a jde jistě o krok správným směrem. Lze tedy očekávat nárůst zájmu o paušální zdanění,“ uvedl pro HN Josef Jaroš, předseda představenstva Asociace malých a středních podniků a živnostníků. Na druhou stranu podle něj budou nadšení podnikatelů brzdit stanovená pásma výše příjmů, která na atraktivitě paušální daně ubírají.

Uvedené daňové změny, které ulehčí malým podnikatelům administrativní práci, se ovšem projeví na pří-

jmech do veřejných rozpočtů. Podle informací ministerstva financí přijdou stát, města a kraje rozšířením paušální daně o půl miliardy korun ročně. Zvýšením limitu na registraci k DPH pak o deset miliard korun ročně.

Pásma paušální daně

příjem	měsíční daň
do 1 milionu	6208
1 až 1,5 milionu	16 tisíc
1,5 až 2 miliony	26 tisíc

(Částky jsou v korunách)
Zdroj: Ministerstvo financí České republiky

Bez fronty Nové limity pro paušální daň a plátcovství DPH zbaví podnikatele nutnosti navštěvovat finanční úřad. Foto: ČTK

Paušální daň šetří starosti, je ale třeba hlídat si příjmy a hlásit změny

Nová pravidla pro paušální daň, která platí od 1. ledna, zbaví podnikatele složitějšího účetnictví. Ti, kteří splňují podmínky a přihlásí se k ní, odvádějí státu jen předem stanovenou paušální částku. Nově se hranice ročních příjmů pro využití této možnosti zvedá z jednoho na dva miliony korun, zároveň se zavádějí tři pásma, a tedy i tři výše povinných odvodů. Podnikatelé mohou nyní nebo v průběhu roku narážet na některé otázky. Pro HN na ně odpovídá partner auditorské společnosti V4 Group Michal Jelínek.

Co má podnikatel dělat, když v průběhu roku 2023 bude muset kvůli vyššímu výděleku změnit pásmo? Doplatí vyšší daň za celý rok, nebo až od doby, kdy jeho obrat přesáhne milion korun?

Změnit pásmo paušální daně nebo přejít z paušální daně na běžné danění a naopak lze vždy jen k 10. lednu. V případě, že během roku podnikatel překročí pásmo paušální daně, musí do 10. ledna následujícího roku podat oznámení, že mění pásmo na vyšší. Za rok, v němž překročil limit, bude muset doplatit vyšší paušální daň.

Co když podnikatel překročil limit už v roce 2022?

V tom případě bude muset do 10. ledna 2023 podat oznámení o ukončení režimu paušální daně a zároveň v řádném termínu podat daňové příznání za rok 2022. A to včetně přehledů na sociální a zdravotní pojištění a daň i pojistné doplatit. Pokud nastane skutečnost, která má za následek, že podnikatel přestane být poplatníkem v paušálním režimu, musí to finanční-

mu úřadu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy skutečnost nastala.

Kdy podnikatel musí změnit výši platby paušální daně? Již v lednu, nebo až v únoru?

Výše paušální daně se mění od ledna, už za tento měsíc proto musí odvést novou výši paušálních odvodů.

Co se stane, pokud podnikatel, který už je v paušálním režimu, nezmění výši měsíčních plateb?

Bude muset paušální daň doplatit a současně mu správce daně vyměří úrok z prodlení.

Co má podnikatel dělat, když v průběhu roku přestane splňovat podmínky pro paušální režim?

Musí do 15 dnů od chvíle, kdy přestal splňovat podmínky pro paušální

režim, změnu oznámit finančnímu úřadu. Za daný rok pak bude podávat daňové příznání a přehledy na sociální správu a zdravotní pojišťovnu. Daň a pojistné bude muset doplatit.

Když se podnikatel musel v průběhu roku 2022 odhlásit z paušálního režimu, protože jeho výdělek byl vyšší než milion korun, může se do paušálního režimu letos znovu přihlásit?

Může, avšak za podmínky, že stihl do 8. prosince 2022 zrušit plátcovství k DPH, do kterého kvůli překročení limitu jeden milion korun v roce 2022 spadal. Současně ale musí splňovat další podmínky dané zákonem pro paušální daň.

Pokud je podnikatel plátcem DPH s příjmy do dvou milionů korun,

má ještě možnost se letos přihlásit k paušální dani, i když neukončil registraci k DPH do 8. prosince 2022?

Pokud nepodal žádost o zrušení registrace k DPH v uvedeném termínu, nesplňuje podmínky pro vstup do paušální daně a nemůže se k ní přihlásit. Kdyby se přesto přihlásil, bude správce daně poplatníka informovat, že se plátcem paušální daně nestal.

Kdy je splatnost první paušální zálohy, pokud už živnostník podniká a chce letos vstoupit do paušálního režimu?

Pokud živnostník podniká, splňuje podmínky pro paušální daň a stihne se k ní přihlásit do 10. ledna 2023, musí první zálohu zaplatit do 20. ledna.